სტამბა და რედაქცია
ტფილისი, სასახლის ქ.,
სათ.-აზნაურო ქარვასლა.
ხელის-მომწერნი გაზეთის დასაკვეთად მიჰმართავენ რედაქციას დილის 10—3 საათამდე და საღამოს 6—7 და „წ. კ. საზ.“ წიგნის მაღაზიას.
ხელ-მოუწერავ წერილებს რედაქცია არ ბეჭდავს.
პირის-პირ მოლაპარაკება რედაქტორთან შეიძლება ყოველდღე.
ტელეფონი № 363

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური სახალხო გამოცემა

გაზეთის ფასი
ერთის წლით 6 მან., ერთის თვით 60 კაპ.
თითო ნომერი 3 კაპეიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე—5 კ.

Типографія и Редакція
„Цнобисъ Пурцели“
Тифлисъ, Дворцовая ул. д. Дворянства.
Телефонъ № 363.

სახალხო თეატრი

მიხეილოვის ქუჩაზედ საზაფხულო თეატრი მადერის ბაღში (იუნკრების სასწავლებლის პირდაპირ) პარასკევს 7 აგვისტოს, ზ. მ. საფაროვი სცენის მოყვარეთა დახმარებით გამართავს წარმოდგენას, წარმოდგენილი იქნება

I

მზის დაბნელება საქართველოში

ნამდვილი კომედია სამს მოქ. ანტონოვისა.

დივერტისმენტი ლეკური

დასასრულ იქნება ნაჩვენები დჟონ მარისისაგან, სინემატოგრაფიული ლიუმერისა ბუნდოვანი სურათები.

ადგილების ფასი: 10 კაპ. მანეთ ნახევრამდი

დასაწყისი $9^1/_2$ საათზედ.

ВИНОГРАДНЫЕ ПРЕССЫ

трехъ величинъ

и

ВИНОГРАДНЫЯ МЯЛКИ

продаетъ торговый домъ

С. П. Павловъ и К°

Тифлиъ. Лорисъ-Меликовская улица № 6. Телефонъ № 349.

პრესები ყურძნის დასაჭყლეტად

ხამი ნაირის ზომისა

იყიდება ს. პ. პავლოვისა და ამხ.

სავაჭრო სახლში

ტფილისი, ლორის-მელიქოვის ქუჩა № 6.

ტელეფონი № 349. | ტელეფონი № 349.

(15—2)

„ბავშვების მოკეთის“

შესახებ.

აუარებელი გამამხნევებელი წერილები მშობლებისა და მასწავლებლებისა და მარჯვედ ყიდვა ამ წიგნისა მაიძულებენ მეორე გამოცემა დავიწყო და ვსთხოვ ყველას, ვისაც-კი გული ერჩის სამშობლო საყმაწვილო ლიტერატურისაოვის, მომაწოდონ თავიანთი შთაბეჭდილებანი და შენიშვნები ამ წიგნის შესახებ.—ყველა შენიშვნას სულითა და გულით მივეგებები. მიწერ-მოწერა შეიძლება ან ჩემს სახელობაზე სათავად-აზნაურო სკოლაში, ან „ცნობის ფურცლის“ რედაქციაში.

წიგნი „ბავშვების მოკეთე“ მოწონებული და სახელმძღვანელოთ დადებულია მთავრობის მიერ.

ეს წიგნი იყიდება ყველა წიგნის მაღაზიებში.—სოფლის მასწავლებლებს იაფად დაეთმობათ, ე. ი. უყდო 20 კაპ., ყდიანი 25 კაპ., თუ პირდაპირ ჩვენგან გამოიწერავენ.

ადრესი: Тифлисъ. Типографія Хеладзе, для передачи учителю Натадзе.

(50—24) პატივისცემით ალ. ნათაძე.

თანხმად წერილებით თუ სიტყვით მრავალჯერ გამოცხადებულის საზოგადოების სურვილისა ამხანაგობამ მოსახერხებლად სცნო რამდენადაც-კი შეიძლება ფასი დააკლოს მის მიერ გამოცემულ წიგნებს.

ფას-დაკლებით წიგნები მარტო ამხანაგობის კიოსკში იყიდება—ქ. ტფილისში, ლორის-მელიქოვის ქუჩა.

ქალაქ გარეშე მცხოვრებთ ფული უნდა გამოგზავნონ შემდეგის ადრესით: Тифлисъ, Грузинское Издательское Товарищество.

წიგნები გაიყიდება შემდეგ ფასებად:

თხზულებანი ა. ყაზბეგისა ავტორის სურათით და ფაქსიმილეთი, ოთხი ტომი, თითო ტომი	1— „
თხზულებანი ი. დავითაშვილისა სურათით, ბიოგრაფიით და ფაქსიმილეთი	„—50
დაბადება და აღზრდა ერეკლე ბატონიშვილისა ლეგენდა-პოემა ბაჩანასი. . . .	„—10
ბნელო, მოთხრობა ნ. მელანიასი (პსევდონიმი) . . .	„—20
თხზ. ი. ჭავჭავაძისა, ავტორის სურათით და ფაქსიმ., I ტომი	„—70
იგივე . . II ტომი	„—60
იგივე . . Ш ტომი	„—60
იგივე . . IV ტომი	„—80
სოფლის კუნწულა, დ. მაჩხანელისა	„—10
თხზულებანი აკაკისა, ტომი I	„—60
იგივე ტომი II	„—60
თხზ. რ. ერისთავისა ტომი I	„—60
აარაკები, საბა ორბელიანისა, ბავშვებისთვის	„—25
სიბრძნე-სიცრუვე, მისივე .	„—40
საქართველო და მისი წარსული დრო, გ. პოტტოსი .	„—20
აივენგო, ვალტერ სკოტისა .	„—50
აღა-მაჰმად-ხანის შემოსვლა ქ. ტფილისში	„—15
გაბრიელ ეპისკოპოსი სურათით	„—15
სამზარეულო ქართულ და ევროპიული საჭმელებისა . .	1—20
ღვინის დაყენება, პროფესორის ვ. პეტრიაშვილისა . . .	1—50
სიბრძნე ბალავარისა . . .	„—30
ცეცხლითა და მახვილითა, რომანი გ. სენკევიჩისა . . .	„—80
დასტურ-ლამა, თხზულება ნიკოლოზ დადიანისა . . .	„—10

ვინც აქ გამოცხადებულ წიგნებს ყველას ერთბაშად იყიდის, დაეთმობა 14 მანეთად. ქალაქ გარეშე მცხოვრებთ გაეგზავნებათ წიგნები მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ წიგნების ფასთან ფოსტის ხარჯს 1 მან, გამოგზავნიან.

ამ ფასად წიგნები გაიყიდება მხოლოდ 1 ოქტომბრამდე.

წარსული წლების ჟურნალი „მოამბე“ გაიყიდება შემდეგ ფასებად: 1894 და 1895 წლ.—7 მან. და 1896 და 1897 წლ.—5 მანეთად.

მხოლოდ ქალაქ გარეშე მცხოვრებთ თითო წლის „მოამბე“-ზე ფოსტის ხარჯათ 60 კაპ. უნდა გამოგზავნონ;

(100—100)

ქ. ქუთაისი

ამ წლის ენკენისთვეში

ყუთაისის საავადმყოფოს

(*the line above is printed in a decorative script; reading uncertain:* ყუთაისი სამკითხველოს)

ფონდისთვის

გამართული იქნება

ვაჭრობა-ბაზრობა

დიდის მადლობით მივიღებთ ყოველ-გვარ შემოწირულებას ამ კეთილი საქმისათვის.

(12—7) ელენე ჯინოშვილისა

გამოვიდა და იყიდება

ქალაქის ყველა მაღაზიებში და ეკკლესიებშიაც

ცხოვრება დიდისა მოწამისა

იაკობ დაჭრილისა

(სურათით)

გამოცემა მორჩილის რ. ბარამიძისა

ფასი ერთი შაური (10—9)

სამკურნალო და ამბულატორია

ს. გ. თოფურიასი

ქუთაისში.

სამკურნალოში 50 საწოლია ავადმყოფთათვის. მიიღებიან ავადმყოფნი: შინაგანისა, ნერვების, საქირურგო, თვალისა და დედათა ავადმყოფობისანი.

გადამდებ სენით ავადმყოფნი არ მიიღებიან:

ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11 საათიდგან ნაშუადღევის 3 საათამდე· შინაგან და ნერვების ავადმყოფობას სწამლობს **ს. გ. თოფურია.** საქირურგიო ავამყოფობას და სიფილისს **ფ. კ. გერრატი.** დედათა ავადმყოფობას მკურნალი ქალი **მ. თ. კოგანი.**

20 მაისიდამ—დედათა ავადმყოფობის და აკუშერობის D-r **ф. ბაცევიჩი.**

თვალების ავადმყოფობას—**ი. კ. ვარშავსკი.**

ამბულატორიაში არის კაბინეტი, საექიმო და საბაქტერიოლოგიო

გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისათვისა და საქისთვის.
სამკურნალო დირექტორი ს. ბ. თოფურია.
Лѣчебница С. В. Топурія въ Кутаисѣ.

ახალი ამბავი

—

*** **კავკასიის მთავარ-მართებელმა** გენ.-ად. გ. ს. გოლიცინმა გაიწვია ტფილისის პოლიცმეისტერი ს. პ. მასტიცკი კოჯორს, სადაც უკანასკნელი გუშინ გაემგზავრა.

*** **ოზურგეთელები სჩივიან**, რომ რაცა ხანია ქართული წარმოდგენა არ მოგვისმენიაო, ხოლო წარმოდგენების მაგივრად აქაური ახალგაზდობა ყოველ კვირაობით რაღაც სათამაშოს მართავს და ამ შესაქცევს „ტანციობას“ უწოდებენო.

*** **გახშარებული ცემა-ტყეპაა** თურმე გამართული ამ უკანასკნელ ხანებში სოფ. ცხუხუში (სამეგრელოშია) ვინც გინდა და არ გინდა ყველა მუშტ-კრივზეა. ცხვირი რომ დააცემინო, ღვთის წყალობის მაგიერ, ღვთის რისხვას მოგახლიან. სასურველია, გვწერს მოამბე, რომ ამ თავგასულ ვაჟბატონებს ლაგამი ამოსდონ და ცოტათი მაინც დააჭკვიანონო.

*** **სიცილი წარმოდგენის დროს** ჩვენს საზოგადოებაში ჩვეულებრივი მოვლენაა, მეტადრე სოფლად; ჩვენი მოამბე გვწერს აკეთიდან, რომ „და-ძმის“ წარმოდგენის დროს ზოგიერთი მანდილოსნები „სიცილით სტკდებოდნენ“ მერე იმისთანა ადგილებში, სადაც ცრემლი უნდა ეღვარათო... მართალია ხშირად სიცილს დრამაში მოთამაშენი იწვევენ უხერხულის თამაშობით, მაგრამ უფრო ხშირად გონება-გაუხსნელი მსმენელი სრულებით უმიზეზოდ იცინის. ყველაფერს შესაფერი მომზადება უნდა და წარმოდგენის მოსმენას ხომ უფრო. სასურველია, ჯერ ხანად სოფლებში დრამები აღარ იდგმებოდეს, რადგან მაგისათვის მოთამაშეთ ვერც სცენა აქვთ შესაფერი და ხელოვნება სრულებით ვერ შესწევთ; ხოლო კომედიები უფრო ეადვილება მოთამაშეებს და თვით მსმენელ საზოგადოებასაც უფრო ეხალისება.

*** **ქართული წარმოდგენა სურამში.** სურამელები მარიამობის 15-ვის ძალიან მზადებაში არიან. ამ დღეს დღეობა მოდის და დიდძალი ხალხი მოიკრეფს ხოლმე თავს. საღამოზე ქალაქიდან არიან მოწვეულნი ქართველი არტისტები და „სამშობლოს“ ითამაშებენ. რუსული წარმოდგენაც იქნება. პატივცემული ნანობაშვილი, რომლის მშვენიერმა ხმამ რუსეთის გაზეთების სიტყვით, გაიოცა რუსეთის საზოგადოება, მიიღებს მონაწილეობას. წარმოდგენა სურამის სამკითხველოს სასარგებლოდ არის.

*** **ს. ყიფიანის საქმე ბ. გელეიშვილის შეურაცხყოფის შესახებ.** ეს საქმე განხილულ იქმნა ქუთაისის მომრიგებელ სასამართლოში 16 ივლისს და 1-ლ აგვისტოს გელეიშვილის საჩივრის გამო, რომელიც ს. ყიფიანს იმ ბრალსა სდებდა, რომ ქუჩაზე დამხვდა და შეურაცხყოფა მომაყენა, სილა გამარტყა და თმა ამაწიწკნაო. მომრიგებელმა მოსამართლემ დამნაშავედ სცნო ბ. ყიფიანი და 3 კვირით დაპატიმრება მიუსაჯა. („ნოვ. ობ.“).

*** **სოხუმელების საერთო თხოვნა**, რომელიც წარედგინა კავკასიის მთავარ-მართებელს და რომელიც შეეხება სოხუმში პორტის მოწყობას და ამ პორტის ამიერ კავკასიასთან და ჩრდილოეთ კავკასიასთან რკინის გზით შეერთებას, ამ ჟამად გადაცემული აქვს ქუთაისის საგუბერნიო გამგეობას.

*** **მისაღები ეგზამენები მეორე** საქალებო გიმნაზიაში დაიწყება 24 აგვისტოს (თავისუფალი ადგილები არის მხოლოდ მოსამზადებელ კლასის უმცროს განყოფილებასა და მე-V და მე-VII კლასებში.).

*** **ტფილისის საგუბერნიო ექიმი** ტ. ს. ქიქოძე გაემგზავრა ტფილისის მაზრაში სასოფლო ქსენონების სარევიზიოდ და დასახლებულ ადგილების განსახილველად.

*** **პოლიტეხნიკუმის საქმე ტფილისში.** სახალხო განათლების სამინისტროს სამრეწველო სკოლების განყოფილების მმართველი ტაინ. სოვ. ი. ა. ანოპოვი ამ ჟამად ესენტუკში იმყოფება. იქვე იმყოფება ტფილისის ქალაქის მოურავი გ. გ. ევანგულოვი. ყველა საჭირო ცნობები კავკასიის მომავალი პოლიტეხნიკუმის შესახებ ბ. ანოპოვს, მიუღია ქალაქის მოურავისაგან. ამიტომ ბ. ანოპოვი აღარ ჩამოვა. („ნ. ობ.“).

*** **სამხედრო ბეგარა.** იმ ყმაწვილების კენჭის ყრა, რომელნიც წელს არიან გაწვეულნი სამხედრო ბეგარის მოსახდელად, დანიშნულია 15 ოქტომბერს. ტფილისში გაწვეულია 43 არა ადგილობრივი და 61 ადგილობრივი მკვიდრი.

*** **აფხაზების იარაღის აყრა.** „ჩერნ. ვ.“-ის სიტყვით, გუდაუთში გაემგზავრა ქუთაისის გუბერნატორის თანაშემწე გენ.-მ. ა. ა. სამოილოვი, რომლის ხელმძღვანელობით აეყრებათ იარაღი გუდაუთის განყოფილების მცხოვრებ აფხაზებს. ამავე საგნისათვის გაგზავნილია მე-70 ქვეითი ჯარის ბატალიონი გუდაუთში ყაზახებთან შესაერთებლად. იარაღის აყრა გამოწვეულია იმით, რომ მცხოვრებთ არ უყვართ მშვიდობიანი ცხოვრება და ხშირად ბოროტად ხმარობენ იარაღს. ეს პირველი შემთხვევაა იარაღის აყრისა კავკასიაში.

*** **დამოწმება.** ბ. რედაქტორო! უმორჩილესად გთხოვთ გამოაცხადოთ თქვენს პატივცემულ გაზეთში, რომ მე არა ვარ ავტორი იმ წერილისა, რომელიც დაბეჭდილი იყო № 596-ში სოფ. ჯიხაიშიდან შესახებ წარმოდგენისა, რადგანაც ზოგიერთმა ბატონებმა ეჭვი ჩემზე შემოიტანეს. *)

დავით კონსტან. ჩარკვიანი

*** **ს. დიდიჯიხაიში** (იმერეთი). **კეთილი განზრახვა.** მმართველს სააბრეშუმო ამხანაგობისას ნ. წერეთელს განზრახვა აქვს ჩვენს ბაზარშიაც დააარსოს სააბრეშუმო ქარხანა, თუ ვინმე აქაური მემამულე დაუთმობს ადგილს ქარხანის მოსათავსებლად. ქარხნის დაარსება აქ, რასაკვირველია, დიდათ სასარგებლო იქნება როგორც აქაურებისათვის, აგრეთვე მეზობელ სოფლებისათვის. იმედია, ამ საქმეს გულ-გრილად არ მოეკიდებიან ჩვენი საზოგადოების მეთაურები და მით ცოტად თუ ბევრად დაიხსნიან უვიც მეაბრეშუმეებს ჩარჩებისაგან.

— **ჩარჩების გამრავლება.** წლევანდელმა აბრეშუმის სიმრავლემ და ფასების მომატებამ უფრო გაამრავლა ჩვენში ჩარჩები, რომლებიც არხეინად სწუწნიან თავიანთ მოძმის ნაოფლარს. გარეშე ვაჭრებს, რომლებიც უწინ აქ მრავლად დადიოდნენ და ხილსა და სხვა ხორაგეულობას რიგიან ფასებში ასაღებდნენ, ამ ჟამად ვეღარ ნახავთ აქ ჩარჩების წყალობით და თუ იკითხავთ ამის მიზეზს, ჩარჩები თავისუფლად გიპასუხებენ: ის არა სჯობია „ლუკმა გავარდეს ჯამში ჩავარდესო!“

— **ამინდები.** მუდამ ღრუბელმა და ხშირმა წვიმებმა საქმე გაგვიჭირა. ერთი ზაფხულის ცხელი მზე და ვარსკვლავებით მოჭედილი ცა გვენატრება. გრილა კი საკმაოდ და არც ბუზები გვაწუხებენ. პურის მოსავალმა ძალიან დაიკლო და რაც მოვიდა, იმის გალეწვანიავების ამინდიც არ არის. ყანებს კარგი პირი უჩანს, მაგრამ მარიამობისთვეც თუ ასეთი დაგვიდგა, თქვენს მტერს, მოსავლის საქმე ცუდათ იქნება.

ლ. ჭილაძე

*** **სამეგრელო. პირუტყვების ქურდობა.** ამ ბოლო დროს, ჩვენდა საუბედუროდ, ჩვენსკენ შესამჩნევად თავი იჩინეს ღამის რაინდებმა. ეს ვაჟბატონები არხეინად იპარავენ შინაურს საქონელსა. ამ უკანასკნელ ხანებში მრავალი საქონლის ქურდობა მოხდა. ამიტომ ფრიად საჭიროა, ვისგანაც ჯერ არს, ეხლა გულ-დადებით შეუდგეს ქურდების აღმოჩენას, თორემ ლამის ძველებურად თარეშობა დაიწყოს ქურდ-ბაცაცებმა...

— **ჭირნახულის მოსავალი.** ჯერ იმისთანა პირი ჩვენსკენ ჭირნახულს არ უჩანს, როგორც ამას წინად ადგილობრივ რუსულ გაზეთებში ეწერა. მათ პირს შაქარი, მაგრამ ეს ჯერ ასე არ არის! ახლაც სიმინდებს ადგილ-ადგილ პირველი თოხი არა აქვს. ამისთანა ჭირნახულს რა სიუხვე გამოუვა?!.

ტ. კოლხიდელი

*** **დ. აბაშა** (სამეგრელო). **სკოლის საქმე და საქველ-მოქმედო წარმოდგენა.** რა ნიადაგზედ სდგას საეკლესიო სამრევლო სკოლები სამეგრელოში: აქ არ არის იმისთანა სოფელი, სადაც სამრევლო სკოლა არ არსებობდეს და ქართული ენის სწავლება მაინც არ იყოს წინ წასული. ამიტომ არ შემიძლია დავფარო დაუდევნელობა დ. აბაშელებისა, რომელიც განათლების მხრით უკან არის ჩამორჩენილი სხვა სოფლებთან შედარებით. სამმა-ოთხმა წელმა ისე განვლო, რომ დ. აბაშის მცხოვრებთ, რომელნიც შეადგენენ ერთს საზოგადოებას და არიან ოთხას კომლამდე, არც კი უფიქრნიათ ეთხოვათ მთავრობისთვის ერთი საფუძვლიანი სამინისტრო ან საეკკლესიო სამრევლო სკოლის დაარსება. შარშან რაღაცა ღმერთმა მოგვხედა და საზოგადოებამ თავგადადებით ითხოვა მთავრობის წინაშე, დაგვიარსეთ სამინისტრო სკოლაო და სურვილი და მეცადინეობა მათი კიდეც ასრულდა: პირველ იანვრიდგან დაარსდა ერთკლასიანი სამინისტრო სკოლა. სკოლის დაარსებიდანვე იმოდენ. სწავლის მსურველმა ყმაწვილმა მოიყარა თავი, რომ ადგილს ვეღარ შოულობდნენ. ამიტომ საჭირო იყო სკოლის გარეთ დარჩენილ ყმაწვილებისათვის გაეხსნათ მეორე სკოლა, მაგრამ საზოგადოებამ თავის სიღარიბის გამო ვერ შესძლო სკოლის გაკეთება, ამის გამო ზოგიერთმა პირებმა, ქ-ნ

*) ზემოხსენებული წერილი სრულებით არ ეკუთვნის დავ. ჩარკვიანს. რედ.

ელპიდა თოფურიძის თაოსნობით, ისურვეს გაემართათ წარმოდგენა დ. სუჯუნაში 12 ივლისს აბაშის საეკლესიო სკოლის სასარგებლოდ დადგმულ იქმნა ა. ცაგარლის კომედია „ხანუმა“ და მასთან ილია ჭავჭავაძის „დედა და შვილი“. დიდად პატივცემულმა და ნიჭიერმა მოთამაშემ ქ. ნ. გაბუნია-ცაგარლისამ დიდი შრომა მიიღო თავის თავზე და წარმოდგენამაც კარგად ჩაიარა. მიუხედავად იმისა, რომ სცენა და დარბაზი ვიწრო იყო, მოთამაშეებმა მაინც კარგად შეასრულეს თავისი როლები.

დიდად საწყენია, რომ თვით სუჯუნის მოვაჭრეებმა და მცხოვრებმა ნაკლებად თანაგვიგრძნეს ამ საქმეში. გარდა ოთხი ხუთი ოჯახისა ბილეთები არსად არ გაყიდულა და აგრეთვე ვაჭრებიც თავს არ ანებებდნენ იმ ღამეს თავიანთ დუქნებს, რომ „არა წახდენოდათ რა“. ჩვენდა საბედნიეროდ იმ დღეს იარმუკა იყო გამართული დ. სუჯუნაში და ამიტომ სხვა სოფლებიდგან მოსულნიც მრავლად იყვნენ და ბილეთები მათ მიერ იქმნა გაყიდული. თვით ადგილობრივმა ბოქაულმაც ნაკლები თანაგრძნობა გამოგვიცხადა: თამაშობის დროს, პირველ ორმოქმედების შემდეგ სახლში წავიდა, ამან კი შემდეგი არა სასიამოვნო შედეგი გამოიწვია. წარმოდგენის გათავების დროს ჩხუბი მოხდა. ერთი დაჭრილი კაცი შემოვარდა წივილ-კივილით თეატრის დარბაზის ბალკონზე და დიდი არეულობა მოახდინა იმ დროს, როცა საზოგადოება სმენად იყო გადაქცეული.

დ. თ.

*** **ს. კვალითი** (იმერეთი). **საქონლის ჭირი.** ივლისის შუა რიცხვებში, ერთს გლეხს, სოლომონ ნებიერიძეს ხარი ავად გახდომოდა ჭირისაგან. პატრონს თურმე, ეს არ სცოდნია, დაუკლავს ხარი და მერე თვითონაც ავად გამხდარა. ექიმმა გასინჯა და მისი მორჩენა საეჭვოდ სცნო. ხსენებული ნებიერიძე მორჩება თუ არა, არავინ იცის. საზოგადოდ საქონლის ჭირს აქეთკენ არავინ აქცევს ყურადღებას, ხოლო თუ ზომები არ იქმნა მიღებული, კარგი დღე არ დაგვადგება.

კვალითელი

*** **ქ. თელავი. ჟურნალ-გაზეთების რაოდენობა.** ერთმა პატივცემულმა სასულიერო პირმა სთქვა: „როგორც ძველ დროში ღმერთი ხალხს წინასწარმეტყველებს უვლინებდა ცოდვების სამხილებლათ და მოსანანებლათ, ეგრეთვე ეხლანდელ ჩვენ დროში ჟურნალ-გაზეთებია ჩვენი ნაკლულებათა შესავსებლათ უვიცობათა მოსასპობლათაო“, ამიტომ ჩემი აზრითაც რომელიმე ქალაქის, დაბის ან სოფლის წინსვლა-განვითარებისათვის მგონი 1/10 ნაწილს უნდა შეადგენდეს ჟურნალ-გაზეთების რაოდენობა და მათი კითხვა, თელაველების სასიამოვნოთ უნდა აღვნიშნოთ, რომ თელავში ოცდა-ათამდი სხვა და სხვა პერიოდული გამოცემანი მოდის, ხოლო რაოდენობით სამასამდია.

აი ესენი: „ნივა“ 48, „ივერია“ 52, „მოამბე“ 22, „კრებული“ 24, „ცნობის ფურცელი“ 20, „კავკ.“ 20, „ნოვ. ობ.“ 19, „ტიფ. ლ.“ 13, „კვალი“ 8, „სელ. ხოზ. გაზ“. 13, „ნორ-დარ“ 2, „მშაკ“ 4, „ბირჟ. ვედ.“ 6, „კურიერ“ 1, „ცერკ. პრიხ. შკოლა“ 1, „რუს. ვედ.“ 3, „ნოვოსტი“ 2, „ნოვ. რემია“ 6, „სვეტ“ 5, „სინ. ოტ.“ 1, „პრირ. და ლიუდ.“ 6, „ჟივ. ობოზ.“ 10, „ვოკრ. სვეტა“ 6, „ვრაჩ“ 2, „როდინა“7, და „ვეს. მოდ.“ 10.

ეს რიცხვი და სხვა და სხვაობა პერიოდულ გამოცემათა მოდიოდა მდგომარე წლის პირველ ნახევარში, ხოლო ეხლა ზოგიერთის დაკლებით მოდის.

ყურადღების ღირსია უკანასკნელის («Вѣст. Моды») გაზეთის სიმრავლე, მაგრამ ეს საზოგადო სენია და რათ გავკიცხოთ თელაველი „ბარიშნები“, „მოდის“ მიყოლისათვის!..

თელაველი ფოშტის მოხელე

*** **ქ. სიღნაღი. უწესოება ბაზრის მოედანზე.** „კავკაზს“ სწერენ სიღნაღიდან. დიდი ხანი არ არის მას აქეთ, რაც ქალაქის რწმუნებულთ დაადგინეს აღეკრძალოთ სოფლელებს ნაწარმოების გაყიდვა ბაზრის მოედანზე და მიეცეთ ნება ქუჩებზე ატარონ ნაწარმოები. ამ დადგენილებას იმით ასაბუთებენ, თითქო სოფლელები მოედანზე გავლას შეუძლებლად ხდიან; ნამდვილად კი ეს დადგენილება ქალაქის მედუქნეთა სასარგებლოდ დააკანონეს. ამ დადგენილების ასრულება პოლიციის მიერ იწვევს უწესოებას ბაზარზე. გლეხები და მათი ქალები იმ თავითვე მიჩვეულნი არიან თავიანთი საქონლის გაყიდვას ბაზრის მოედანზე და არ ემორჩილებიან პოლიციის მოთხოვნილებას, რის გამო მათ ჰრეკენ მოედნიდან ძალით. ახალი „წესრიგი“, ღრმა კვალს არჩენს მცხოვრებთა ჯიბეს, რომლებიც იძულებულნი არიან ყოველი სანოვაგე ვაჭრებისაგან იყიდონ სამკეც ფასად.

რედაქციისაგან

—

ბათომში იულ. ბერძნიშვილს. თქვენს თხოვნას შევასრულებთ.

ფოთში თეოფილე გურულს. თქვენი უკანასკნელი წერილი ვერ დაიბეჭდება, რადგან ამავე საგანზე ოთხიოდე წერილი იყო დაბეჭდილი ჩვენს გაზეთში.

ოზურგეთში არა ოზურგელს. თქვენი საჩივარი ქობულეთის კასირზე უნდა აგენიშნათ «საჩივრის დავთარში», ხოლო ამგვარ წერილებს უთუოდ მომჩივარის სახელი და გვარი უნდა ექმნეს მოწერილი.

ბათომში ჟაკს. თქვენი მხილება ვერ დაიბეჭდება, რადგან სახელს და გვარს არ აწერთ.

თეატრის მატიანე

—

ს. საჭილავო (სამეგრელო). **ქართული წარმოდგენა.** 30 ივლისს აქ გაიმართა წარმოდგენა ქ-ნ გრიგოლიას თაოსნობით. წარმოდგენილი იყო „ხანუმა“ ავქ. ცაგარლისა. მონაწილეობას ღებულობდნენ: ქ-ნნი კვალიაშვილისა, ასათიანისა, ნანეიშვილისა; ბ-ნი ჭრელაშვილი, ლორქმონიძე და სხვ. მოთამაშეებმა კარგად იცოდნენ თავ-თავიანთი როლები და მშვენივრადაც შეასრულეს. განსაკუთრებით საუცხოვოდ შეასრულა თავისი როლი ვ. ზ. კვალიაშვილისამ და ვ. ჭრელაშვილმა. წარმოდგენამ მწყობრად და მხიარულად ჩაიარა. ხალხი ბლომად დაესწრო და ნასიამოვნებიც დარჩა. შემოსავალი ცხრა თუმანს აღემატება. ეს წარმოდგენა იყო გამართული სტუდენტის ლორთქმანიძის სასარგებლოდ.

ლავრენტი გოთუაში

სამეცნიერო ცნობა

—

ფეხით სიარული ოკეანეზე. ამისთანა საკვირველი მოგზაურობა, როგორც გაზეთი „Journal des Drlats“-ი გადმოგვცემს, უნდა აღასრულოს ამ ზაფხულში კაპიტანმა იულიამ ოლდრივმა. წყალზე სიარულისთვის მას გამოუგონია რაღაც უცნაური ფეხსაცმელი. ამ ფეხსაცმელებს შეადგენენ ორი კვიპაროსის ხის ყუთები, სიგრძით $1\frac{1}{2}$ მეტრი (მეტრი $\frac{3}{7}$ არშ). ამ ყუთების გვერდებზე და ქვეშ მიმაგრებულია სამკუთხე თხელი რკინა. ყუთები, მიუხედავად იმისა, რომ მსუბუქები არიან, 140 გირვანქიან სიმძიმეს უძლებენ და რადგანაც თვით ოლდრივი იწონს მხოლოდ 130 გირ., ამიტომ იგი დიდ იმედშია, რომ ამისთანა წაღებით ადვილია გადასვლა ატლანტიის ოკეანეზე (ამერიკიდგან ევროპის ახლო მდებარე ნაპირებამდე) და ამასთანავე იგი ამ მოგზაურობას უშიშარს და დაუბრკოლებელ მოგზაურობად ჰრაცხს. კაპიტანმა თავისი გამოგონება სცადა მდინარე გუდსონზე (ამერიკაშია). ამავე ფეხსაცმელების საშუალებით ოლდრივმა გადაიარა მდ. წმიდა ლავრენტიის საშიშო ადგილები, ორჯელ იმოგზაურა მდ. ნიაგარაზე. ერთხელ ხალხის წინ ოლდრივი ბოსტონიდან ზღვაში 20 მილზე შევიდა. ერთხელ კიდევ, როდესაც ოლდრივი ხალხის თანადასწრებით ზღვაზე სხვა და სხვა თვალთმაქც საქმეებს ასრულებდა თავისი ფეხსაცმელებით, უცბად ზღვის ტალღამ მოიტაცა იგი და შორს ძალიან შორს წაიყვანა. ყველას ეგონათ, რომ ოლდრივი დაიხრჩოვო. მაგრამ რამდენიმე საათის შემდეგ შორს ზღვაზე რაღაცა შავი წერტილი გამოჩნდა. ეს იყო ოლდრივი, რომელიც ტალღიდან-ტალღაზე ხტებოდა და ბოლოს მშვიდობით ბოსტონის ნაპირებამდე მოაღწია. ამ ამბის შემდეგ ოლდრივს ატლანტიის ოკეანეზე მოგზაურობის იმედი უფრო მიეცა და ამასთანავე ამბობს, რომ ეს მოგზაურობა, არა ხიფათს არ წარმოიდგენსო, არამედ დიდ სიადვილეს. ოლდრივთან ერთად სამოგზაუროდ წავა აგრეთვე იულიამ ანდრიუ. რომელმაც თავისი პატარა კანჯოთი (ШЛЮПКА) ორჯელ გადაიარა ატლანტიის ოკეანი (1878 და 1892 წ.). ამ გვარად იულიამ ოლდრივი და იულიამ ანდრიუ ბოსტონიდან ერთად გამოვლენ, პირველი თავის წყალზე მავალ წაღებით და მეორე კი კანჯოთი და თუ კაი დარი იქნება, გამოსვლის დღეს მაშინ ანდრიუც იმავე წაღებით გამოვა სამოგზაუროთ, როგორც მისს ამხანაგსა აქვს. ოლდრივს ის აზრი აქვს, თუ ანდრიუ კანჯოთი გამოვაო, მაშინ მე იგი ძილისთვის და პურის ჭამისთვინ გამომადგებაო და ამით უფრო გამიადვილდება მოგზაურობაო.

ორივ კაპიტანების გამოანგარიშებით, მათ სამოგზაუროდ მოუნდებათ 80 დღე და რადგანაც ისინი ატლანტიის გემების გზას დაადგებიან, მაშინ მათი მოგზაურობის ავი და კარგი ადვილი გასაგები იქნება. ამ შეუპოვარ ამხანაგებს აზრადა აქვთ ატლანტიის ოკეანის გადავლის შემდეგ გავრაში მისვლა და იქიდან მდინარე სენით ჩავლენ პარიზში. მართლაცა და ეს გამოგონება დიდ გავლენას იქონიებს კაცობრიობის სწავლა-განათლებაში, ჭკუა და გონება-გამოგონების დედაა.

პავლე მოსულიშვილი

ყურმოკრული საუბარი

—

ჩვენი ბავშვები.—ვანო ნუ ცელქობ, თორემ კუთხეში დაგაყენებ!

— დედა, მერე მამის ჯოხს სადა მიაყუდებ?

სხვა-და-სხვა ამბები

—

გეორგ ებერსი. ბავარიაში გარდაიცვალა ამ დღეებში ცნობილი სწავლული და რომანისტი გეორგ ებერსი. ებერსი დაიბადა 1837 წ. ბერლინში. კურსი დაამთავრა გეტინგენის უნივერსიტეტში ენათ-მეტყველების ფაკულტეტზე და მთელი თავისი ძალ-ღონით შეუდგა ეგვიპტურ ენისა და სიძველეთა შესწავლას. შემდეგში მან მიიღო კათედრა გერმანიის ერთ-ერთ უნივერსიტეტში და დაიწყო ლექციების კითხვა ეგვიპტის შესახებ. მაგრამ ახალგაზდა პროფესორი ამას არ დასჯერდა და 1869 წ. დაიწყო მოგზაურობა ეგვიპტესა, ნუბიასა და არაბეთში, რომელმაც გასტანა 14 თვეს. 1870 წ. ეგვიპტიდან დაბრუნების შემდეგ მან დაიჭირა კათედრა ლეიპციგის უნივერსიტეტში. მისმა პირველმა ისტორიულმა რომანმა ეგვიპტის ცხოვრებიდან: „ეგვიპტის მეფის ქალიშვილმა“ (1864 წ.) დიდი ყურადღება მიიქცია და განუთქვა მას პირველ ხარისხოვან მწერლის სახელი. მისმა შემდეგმა თხზულებებმაც მიიქციეს ყურადღება და გადათარგმნილ იქმნენ ყველა ევროპულ ენებზე. ებერსი არის არქეოლოგიური რომანის დამფუძნებელი; ძველი ეგვიპტის კულტურის და მოწყობილების დახატვაში ის მეცნიერი უფროა, ვიდრე მხატვარი, მაგრამ ამას ხელი არ შეუშლია მისთვის ეწერა მიმზიდველად და მოეპოვა აუარებელი მკითხველები. უკანასკნელი მისი რომანი არის „არახნეია“. ებერსი სწერდა წმინდა მეცნიერულ თხზულებებსაც ისევ და ისევ ეგვიპტის შესახებ. 1889 წ. ებერსმა ავადმყოფობის გამო დასტოვა კათედრა და ამ დღიდან ის ცხოვრობდა ხან მიუნხენში, ხან ტუტცინგში. გარდაიცვალა 62 წლისა.

—

სახალხო ბანკი ვარშავაში. ქ. ვარშავის მცხოვრებმა მაქსიმილიან ნირნშტეინმა წარუდგინა უმაღლეს მთავრობას ვარშავაში სახალხო ბანკის დაარსების პროექტი. პროექტის შემდგენელის აზრით, ბანკი არსდება ვარშავისა და ლოძის ქარხნის მუშებისა, წვრილ ხელოსანთა, ვაჭართა, მეწვრილმანეთა და სხვათათვის; ბანკის თანხა უნდა შესდგეს წევრთაგან ყოველ კვირაში ორ-ორ შაურის გადახდით. რადგან ზემოდ ჩამოთვლილ ხელობის მიმდევართა რიცხვი 450,000-მდე ადის, ამის გამო შეტანილ ფულის რაოდენობა პირველ წელს შეადგენს 2,250,000 მანეთს.

ბისმარკიანი

—

მესამოცე წლებში შესანიშნავი ქალი ლუკკა, რომლის სახელი იმ დროს შორს იყო განთქმული, ზაფხულს იშლში ატარებდა, სადაც იმ ხანად იმყოფებოდნენ მეფე ვილჰელმი და ბისმარკი. ერთხელ ლუკკა მივიდა ეტლით იმ სასტუმროსთან, სადაც იდგნენ ვილჰელმი და ბისმარკი. სასტუმროდან მსწრაფლ გამოვარდა ბისმარკი და მხიარულად მიეგება სახელოვან ქალს.

— წამობრძანდით ჩემთან ერთად—უთხრა ლუკკამ—მე სურათის გადასაღებად მივდივარო.

— არ შემიძლია,—უპასუხა ბისმარკმა,—მე მოხელეებს ვუცდი, რომლებიც დეპეშებისათვის მჭირია, ისინი ალბად სასეირნოდ არიან წასულნიო.

— არა უშავს რა, დეპეშები არ მოიცდიანო,—მიუგო ლუკკამ.

ბისმარკმა აუსრულა მას სურვილი.

ფოტოგრაფს პირველად ლუკკამ გადაღებინა სურათი, შემდეგ ბისმარკმა. უეცრად ლუკკა ფეხზე წამოიჭრება და შესძახებს:

— მშვენიერი აზრი მომივიდა! მოდი, ერთად გადავიღოთ სურათი!

ბისმარკი ამაზედაც დაეთანხმა, მაგრამ ფოტოგრაფმა მალე ბრძანება მიიღო, არ გაავრცელო ეგ სურათი და ნეგატივი მოსპეო.

წვრილი ამბავი

—

წერილი პლანეტა მარსიდგან. გაზ. „Pevue Seientifique“ მოგვითხრობს ერთს საკვირველ ამბავს, რომელიც ამერიკიდან მოსულია. ასტრონომ იერემია მაკდონალდს, ნიუ-იორკის შტატში მცხოვრებს, ღამის ჟამს, როცა შინ ბრუნდებოდა, ცაზე რაღაც მბრწყინავი საგანი დაუნახავს და იმავე დროს რაღაცა დაცემულა მიწაზე, მის მახლობლად. ასტრონომი იმ ადგილისკენ გაემართა და იპოვა გაღვივებული, მოთეთრო საგანი, რომელიც თითქმის გამდნარიყო სიცხისაგან, აცადა, სანამ გაცივდებოდა, მაკდონალდმა აიღო ეს საგანი, რომელიც აღმოჩენილა ქვად, რომელზედაც აღვილად ემჩნეოდა რაღაც ნიშნები და რომელიც ძალიან გავდა ნაწერს. მაკდონალდი ჰფიქრობს, რომ ეს ქვა უსათუოდ მახლობელ პლანეტა მარსიდან არის გადმოგდებული ჩვენთანაო. ამერიკელ ასტრონომებს აზრად აქვთ ამ გამოგზავნილებზე უპასუხონ, რამწამს ისინი ქვაზე ნაწერს გაარჩევენ (?) და მაშინ დაჰხატავენ-რა მის მსგავსად მეორე ქვაზე, ამერიკელი ასტრონომები ეცდებიან როგორმე პლანეტა მარსზე გადააგდონ(?). მხოლოდ ამერიკელებს თუ შეუძლიანთ ამისთანა უბრალო საშუალებით პლანეტის მცხოვრებლებთან მიწერ-მოწერა გამართონ!

ქართული რვეულები

დედა-ენასთან სახმარებელი, პირველი და მეორე ნომერი, იყიდება წერა-კითხვის მაღაზიაში; ფასი 4 კაპეიკი, ვინც ასობით იყიდის, იმას თითო რვეული დაეთმობა $3\frac{3}{4}$ კაპეიკად. მყიდველებმა ქუთაისში უნდა მიმართონ ბეჟანეიშვილის მაღაზიას და ხონში ილ. ბახტაძის წიგნის მაღაზიას. (8—1)

მიიღება ხელის-მოწერა

რუსულ-ქართულ ენციკლოპედიურ ლექსიკონ-ზე

ლექსიკონში განმარტებული და აწერილია ქართულად ყოველი შესანიშნავი ქვეყანა, ქალაქი, დაბა, ციხე, მონასტერი, ეკკლესია, მთები, წყლები, გამოჩენილი პირები და გვარები, სამეცნიერო საგნები, რჯულნი, მოძღვრებანი და სხვა. მარტო პირველს წიგნში, ასო ანზე, განმარტებული და აწერილია ორი ათასზე მეტი სიტყვა და საგანი. მათში განსაკუთრებული ყურადღებაა მიქცეული ცნობებზე ჩვენის ქვეყნის შესახებ, რომლიბიც აწერილია უფრო მეტის სავსებით. მთელი ლექსიკონი გამოვა 15 წიგნად, თითო 160—200 გვერდად, სამს თვეში თითო, და ეღირება ხელის-მოწერით მარტო 12 მანეთი, რომელიც მსურველს შეუძლიან ორ-ორ მანეთობითაც შემოიტანოს. მივიღებთ აგრეთვე მოკლე-მოკლე სტატიებს ჩვენს ლექსიკონში დასაბეჭდათ. ასეთს სტატიებს მოვუწერთ მათის ავტორების სახელ-გვარს. მეორე წიგნი ასო ბანზე უკვე იბეჭდება და გამოვა ენკენისთვეში.

ფული და წერილები უნდა გამოიგზავნოს ამ ადრესით: въ Тифлисъ, Ивану Павловичу Ростомашвили. (5—5)

ურბენი L'urbain

საზოგადოება, რომელიც აზღვევს თანხებს, მზითვებს, შემოსავლებს და სხვა. შეღავათიანის პირობებით ავადმყოფობისა თუ შეუძლებლობის დროსათვის.

დაზღვეულთ მონაწილეობა ეძლევათ მოგებაში დაზღვევის პირველ წლიდანვე.

კონტორა ამიერ-კავკასიისა, ამიერ-კასპიისა, თურქესტანისა და ბუხარის მხრისათვის იმყოფება **ტფილისში**, მიხეილის ქ. № 9, პოპოვის სახლი. ტელეფონი № 543.

მთავარი რწმუნებული ბაგრატ გერასიმეს ძე ტერ-მათეუზოვი ინსპექტორი ნიკოლოზ გერასიმეს ძე ტერ-მათეუზოვი.

ცნობანი და ბარათები ყველას მიეცემა აგენტებისაგან მთელს რუსეთის იმპერიის ქალაქებში.

Контора страховаго общ. **„УРБЭНЪ“**

Тифлисъ, Михайловская № 9, д. Попова. Телефонъ № 543. (50—20)

КУРСЪ БУХГАЛТЕРІИ,

состоящій изъ слѣдующихъ предметовъ:

1) **Бухгалтеріи** двойной итальянской по разнымъ отраслямъ тортовой промышленности,
2) **Коммерческой ариѳметики** (банковыя и торговыя операціи),
3) **Ариѳметики на счетахъ.**
4) **Коммерческой экономіи,**
5) **Торговыхъ и вексельныхъ узаконеній.**

преподаетъ **И. Я. БРОНЪ ФОНЪ-БРЕННЕРЪ, гл. бухгалтеръ общ. взаимн. сел. хоз. кредита и препод. школы садоводства.**

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе 2-хъ часовъ, по вечерамъ. Начало занятій—1-е число каждаго мѣсяца.

Аттестаты за успѣшныя занятія отъ реальнаго училища и школы садоводства.

Составленная И. Я. Бронъ фонъ-Бреннеръ книга «Коммерческая ариѳметика» содержитъ въ себѣ VII отдѣловъ: 1) ариѳметич. вычисленія на счетахъ, 2) монетныя вычисленія, 3) товарныя сдѣлки, 4) вексельныя операціи, 5) торговыя товарищества, 6) банки и ихъ операціи, 7) биржевыя операціи (520 задачъ и таблицы). Цѣна 2 руб. **Продается во всѣхъ книжныхъ магазинахъ и у автора: Михайловская ул., № 71, и Барятинская, сельско-хоз. банкъ.** (100—33)